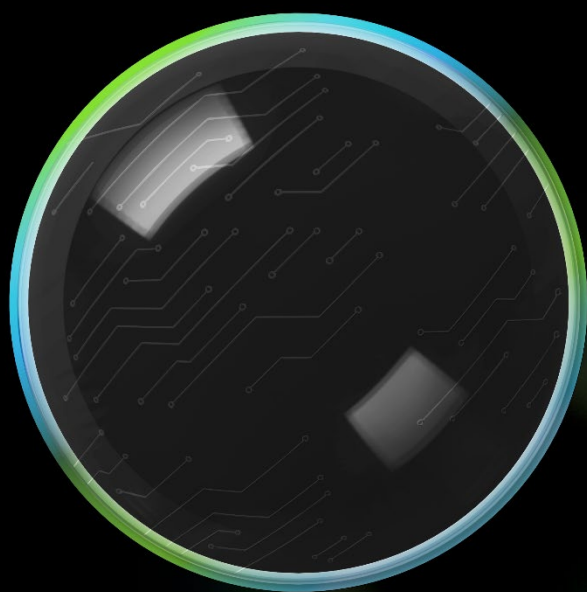

Deloitte.

2023 m. skaidrumo pranešimas

UAB „Deloitte Lietuva“

Paskelbta 2024 m. balandžio 30 d.

Turinys

UAB „Deloitte Lietuva“ partnerio laiškas	2
Deloitte tinklas	4
„Deloitte“ audito ir užtikrinimo paslaugų praktika: esame įsipareigoję veikti viešojo intereso labui	7
Išorės ir vidaus audito kokybės stebėseną	24
Nepriklausomumas, etika ir papildomi atskleidimai	26
<i>Priedai</i>	30
A priedas ES / EEE audito įmonės	31
B priedas Finansinė informacija	33
C priedas Viešojo intereso įmonės	34

UAB „Deloitte Lietuva“ partnerio laiškas¹

Šioje ataskaitoje yra išdėstyta šiuo metu UAB „Deloitte Lietuva“ taikoma praktika ir procedūros laikantis reikalavimų, nustatytų *Reglamente (ES) 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų*.

Kviečiame peržiūrėti „Deloitte Lietuva“ skaidrumo pranešimą ir sužinoti, kas įvyko per praėjusius 2023 metus. „Deloitte“ tikslas – būti patikimu jūsų verslo patarėju. Nuolat vystydami savo audito procesus ir pasitelkdami perversmines technologijas tobuliname savo darbo metodus. Nuoseklus, sąžiningumu pagrįstas elgesys, profesinis skepticizmas ir prasmingas poveikis – tai pagrindiniai principai, kurie veda mūsų tikslo link.

Šiuo metu mūsų profesijai tenka susidurti su precedento neturinčiu perversmu. Generatyvinis dirbtinis intelektas (DI) ir kitos naujos technologijos transformuoja mūsų audito praktiką ir kuria profesijos ateitį. Į šį perversmą žvelgiame kaip į galimybę skatinti teigiamus pokyčius tiek vietos, tiek pasauliniu mastu. Technologijoms sparčiai tobulėjant, nuolat vertiname ir kuriame pažangius funkcionalumus, kuriuos integruojame į savo paslaugų teikimo modelius, procesus ir metodikas, tokiu būdu patenkindami augančius mūsų suinteresuotųjų šalių poreikius.

Šiuolaikiniame pasaulyje ekonominį ir socialinį netikrumą dar labiau didina klimato kaita ir geopolitinės grėsmės. Tai parodo, kiek yra svarbios verslo ir visuomenės pastangos užtikrinti tvarumą. Todėl pastebimai išaugo visuomenės susidomėjimas aplinkosaugos, socialine ir valdymo (angl. *Environmental, Social, and Governance, ESG*) ir kita nefinansine informacija. Dabar suinteresuotosios šalys iš audito įmonių tikisi tobulesnių ir informatyvių ataskaitų. Tikimės, kad ESG ataskaitos taps neatsiejama dalimi tradicinio finansinio audito, reaguojančio į besikeičiančius lūkesčius ir suteikiančio suinteresuotosioms šalims galimybę priimti pagrįstus sprendimus dėl tvarios ateities.

Būdami patikimais patarėjais, kiekviename žingsnyje vadovaujamės etikos, sąžiningumo, nepriklausomumo ir skaidrumo principais, kurie yra esminiai mūsų sėkmės elementai. Užtikrindami elgesio kodeksu ir vidaus kultūra pagrįstą tinkamą vadovybės rodomą pavyzdį nuolat siekiame pateisinti ir net viršyti lūkesčius. Mūsų tvirtas pasiryžimas laikytis šių principų kelia kapitalo rinkų, politikos formuotojų, reguliavimo institucijų ir plačiosios visuomenės pasitikėjimą. Pripažįstame, kad vykdome visuotinės svarbos misiją, ir suprantame pasitikėjimo ir užtikrintumo kapitalo rinkomis išlaikymo svarbą.

---

¹ Visoje ataskaitoje terminai „Deloitte“, „mes“, „mus“ ir „mūsų“ reiškia vieną, kelias ar daugiau „Deloitte Touche Tohmatsu“ Limited tinklo įmonių narių ir su jomis susijusias įmones. Daugiau informacijos apie „Deloitte“ tinklą galite rasti šios ataskaitos 3 puslapyje arba adresu: [About the network \(deloitte.com\)](https://www.deloitte.com).

„Deloitte“ yra pasiryžusi viršyti jūsų lūkesčius, diegti naujoves ir daryti teigiamus pokyčius rinkoje. Mūsų misija yra kurti įtaką darančius pokyčius.

Simonas Rimašauskas

Generalinis direktorius

UAB „Deloitte Lietuva“

Deloitte tinklas

„Deloitte Lietuva“: teisinė struktūra ir nuosavybė

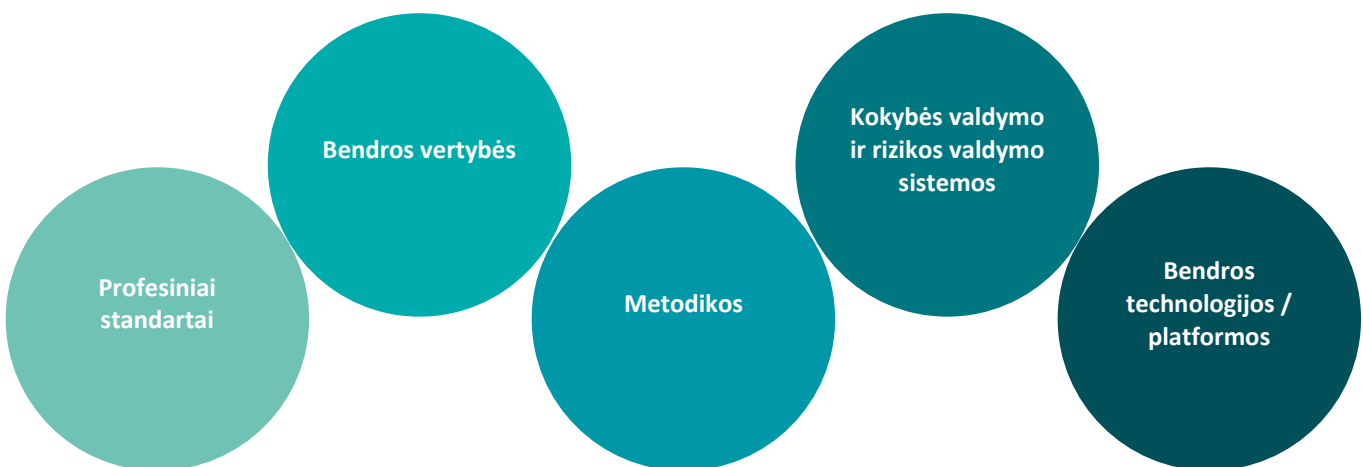
„Deloitte“ tinklui priklausanti UAB „Deloitte Lietuva“ yra Deloitte Central Europe Holdings Limited, Deloitte Touche Tohmatsu Limited bendrovės narės, padalinys. „Deloitte Central Europe Holdings Limited“ ir „Deloitte France“, „Deloitte Germany“, „Deloitte Luxembourg“ and „Deloitte Austria“, „Deloitte Portugal“ ir „Deloitte Turkey“ yra „Deloitte DCE“ GmbH (toliau – DCE) akcininkės. DCE taip pat yra „Deloitte Touche Tohmatsu Limited“ bendrovė narė. DCE tikslas – puoselėti savo akcininkių, kurios yra „Deloitte“ tinklo bendrovės narės, bendradarbiavimą. DCE neteikia jokių profesinių paslaugų ir nevykdo komercinės veiklos.

Šioje ataskaitoje UAB „Deloitte Lietuva“ toliau vadinama „Deloitte Lietuva“. „Deloitte Central Europe“ yra regioninė „Deloitte Central Europe Holdings Limited“ subjektų organizacija, kuri toliau šiame pranešime vadinama „Deloitte Central Europe“. „Deloitte Central Europe Holdings Limited“ yra įgaliota teikti profesinių paslaugas „Deloitte“ vardu, kuris apima ir „Deloitte“ Centrinės Europos įmones jos teritorijoje („Deloitte Central Europe“), įskaitant „Deloitte Lietuva“. „Deloitte Lietuva“ yra įgaliota teikti audito paslaugas klientams Lietuvoje.

Tinklo aprašymas

„Deloitte“ tinklas

Deloitte tinklas (taip pat vadinamas „Deloitte organization“) – tai tarptautinis bendrovių narių ir jų filialų tinklas, veikiantis daugiau nei 150 šalių visame pasaulyje. Šios atskiros ir nepriklausomos bendrovės narės veikia naudodamos bendrą prekių ženklą.

„Deloitte Touche Tohmatsu“ Limited (DTTL arba „Deloitte Global“)

„Deloitte Touche Tohmatsu Limited“ yra Jungtinės Karalystės ribotos atsakomybės bendrovė, įsteigta Anglijoje ir Velse. Siekiant užtikrinti pastovų, aukštą kokybę, profesinio elgesio ir paslaugų lygį Deloitte tinkle, DTTL, reikalaujamas laikytis politikų ir protokolų, koordinuoja jam priklausančias įmones nares ir su jomis susijusius subjektus. DTTL tiesiogiai neteikia profesinių paslaugų klientams bei nevaldo, nekontroliuoja ir neturi jokio intereso nei vienoje įmonėje narėje ar su įmone nare susijusiame subjekte.

„Deloitte“ – tai prekių ženklas, kuris apima apie 457 000 atsidavusių nepriklausomose bendrovėse dirbančių audito ir kitų sričių specialistų, kurie visame pasaulyje bendradarbiauja teikdami audito ir užtikrinimo, konsultavimo, patarimų finansų, rizikos ir mokesčių klausimais bei susijusias paslaugas atitinkamiems klientams. Šios bendrovės priklauso DTTL. DTTL, šios bendrovės narės ir kiekviena su jomis susijusi atitinkama bendrovė sudaro „Deloitte organisation“. Kiekviena DTTL bendrovė narė ir (arba) su ja susijusi bendrovė teikia paslaugas konkrečiuose geografiniuose regionuose laikydamosi konkrečios šalies ar šalių, kuriose vykdo veiklą, įstatymų ir profesinės veiklos taisyklių. Kiekviena DTTL bendrovė narė formuojama laikantis nacionalinių įstatymų, kitų teisės aktų, nusistovėjusios praktikos ir kitų veiksnių, kuriais remiantis ji gali teikti profesines paslaugas atitinkamose teritorijose

per susijusias bendroves. Ne kiekviena DTTL bendrovė narė ar su ja susijusi bendrovė teikia visas paslaugas. Kai kurias paslaugas gali būti draudžiama teikti patvirtinimo paslaugų klientams (angl. *attest clients*) pagal audito veiklą reglamentuojančias taisykles ir teisės aktus. DTTL, kiekviena DTTL bendrovė narė ir kiekviena su ja susijusi bendrovė yra atskiri ir nepriklausomi juridiniai asmenys, kurie negali nustatyti tarpusavio įsipareigojimų trečiųjų šalių atžvilgiu. DTTL, kiekviena DTTL bendrovė narė ir kiekviena su ja susijusi bendrovė yra atsakingos tik už savo, o ne viena kitos veiksmus ar neveikimą. „Deloitte organization“ yra pasaulinis nepriklausomų bendrovių tinklas, o ne bendrija ar atskira bendrovė. DTTL pati savaime paslaugų klientams neteikia.

„Deloitte Lietuva“: valdysena – lyderystės veikloje

„Deloitte Lietuva“ veikia kaip uždaroji akcinė bendrovė, įsteigta pagal Lietuvos įstatymus, registruota buveinė Jogailos g. 4, 01116 Vilnius, Lietuva, įmonės kodas 111525235.

„Deloitte Lietuva“ valdymo organas yra atsakingas už audito ir užtikrinimo paslaugų teikimo valdymą bei priežiūrą. Konkretūs įsipareigojimai apima audito ir užtikrinimo paslaugų teikimo Lietuvoje strategijos, verslo planų finansinių aspektų tvirtinimą.

Remiantis „Deloitte Lietuva“ įstatais, vienintelis bendrovės akcininkų paskirtas bendrovės valdymo organas – generalinis direktorius Simonas Rimašauskas.

2023 m. gruodžio 31 d. 45,46 proc. UAB „Deloitte Lietuva“ akcijų priklausė partneriui Simonui Rimašauskui, 27,27 proc. – partnerei Inguna Staša, 18,18 proc. – partneriui Martin Tesar ir 9,09 proc. – „Deloitte Central Europe Limited“ (pagal Kipro Respublikos įstatymus įsteigta bendrovė, kurios buveinės adresas yra 1 Lampousas, 1095 Nikosija, Kipro Respublika, registracijos kodas 90285).

Minėti partneriai – Simonas Rimašauskas (Lietuva), Inguna Staša (Latvija) ir Martin Tesar (Čekija) – taip pat yra teisės aktų nustatyta auditą atliekantys auditoriai.

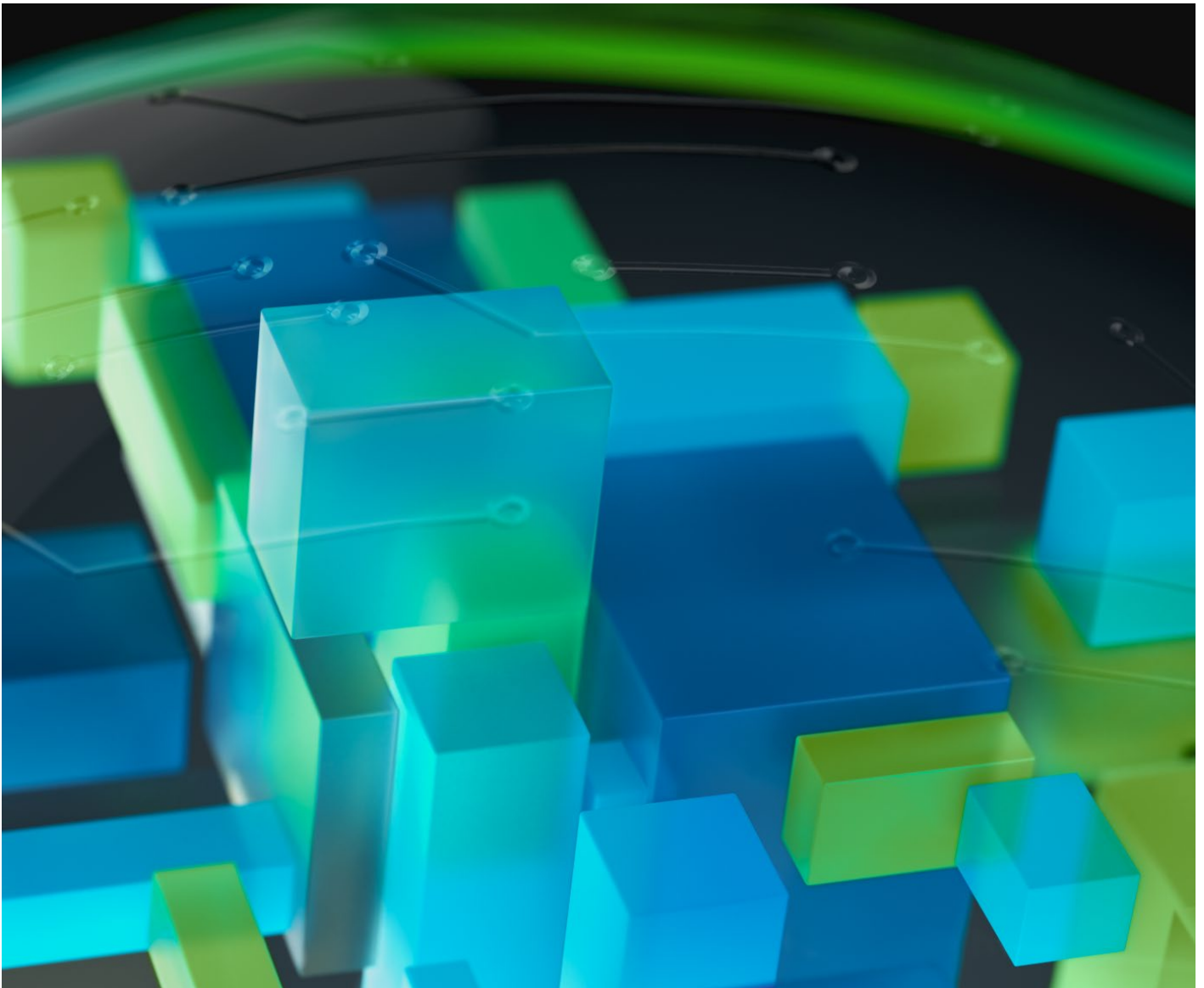
Minėtieji akcininkai-teisės aktų nustatyta auditą atliekantys auditoriai visuotiniame akcininkų susirinkime turi absoliučią balsų daugumą.

„Deloitte Lietuva“ yra paskyrusi Simoną Rimašauską audito ir užtikrinimo paslaugų praktikos Lietuvoje atsakinguoju partneriu. Jis kartu su aukštesnio lygmens vadovais rengia ir įgyvendina Audito ir užtikrinimo paslaugų teikimo Lietuvoje strategiją, įskaitant susijusių politiką ir tvarką. Visose savo veiklos srityse „Deloitte Lietuva“ vyresnieji projektų vadovai yra atsakingi už svarbiausią tikslą – audito kokybės užtikrinimą, įskaitant taikomų profesinių standartų ir reguliavimo reikalavimų laikymąsi. „Deloitte Lietuva“ strategija yra parengta remiantis „Deloitte“ tinklo bendrovių bendra strategine kryptimi.

„Deloitte Lietuva“ audito ir užtikrinimo paslaugų praktikos vadovai dalyvauja „Deloitte“ tinklo grupių darbe. Šios grupės nustato kokybės standartus, stebi jų laikymąsi bei inicijuoja daugybę su audito kokybe susijusių veiklų.

Mūsų tikslai ir įsipareigojimai: skleisti pasitikėjimą ir užtikrintumą

„Deloitte Lietuva“ tikslas – kurti lūkesčius pralenkiančią įtaką darančius pokyčius. Tai reiškia, kad siekdami teikti aukščiausio lygio audito ir užtikrinimo paslaugas nuolat tobuliname audito ir užtikrinimo paslaugų procesus, pasitelkiame pažangiausią technologiją ir naudojamesi įvairiais įgūdžiais, žiniomis bei patirtimi. Labai didžiujame galėdami skatinti pasitikėjimą ir užtikrintumą kapitalo rinkomis ir esame įsipareigoję nuolat kelti kokybės kartelę bei visada veikti sąžiningai, nepriklausomai ir skaidriai. Todėl nuolat tobuliname gebėjimus teikti aukštos kokybės audito ir kitas užtikrinimo paslaugas bei stipriai prisidėti formuojant auditoriaus profesijos ateitį.

„Deloitte“ audito ir užtikrinimo paslaugų praktika: esame įsipareigoję veikti viešojo intereso labui

Dėmesys audito kokybei

„Deloitte“ įsipareigojimas užtikrinti audito kokybę yra mūsų veiklos ašis. Nepriklausomas auditas yra esminis įmonių atskaitomybės ekosistemos elementas, skirtas didinti investuotojų ir kitų suinteresuotųjų šalių pasitikėjimą, taip pat skatinti veiksmingą kapitalo rinkų funkcionavimą. „Deloitte“ puikiai supranta savo įsipareigojimą teikti audito paslaugas atsižvelgiant į dabartinės aplinkos iššūkius ir sudėtingumą, kartu laikantis profesinių ir reguliavimo standartų. Įmonių atskaitomybės ekosistema gali tinkamai funkcionuoti, tik kai auditoriai tinkamai atlieka savo vaidmenį.

„Deloitte“ yra įsipareigojusi padaryti daugiau nei vien tik laikytis reguliavimo reikalavimų ir pateisinti lūkesčius. „Deloitte“ ketina viršyti lūkesčius ir įtvirtinti profesinės kompetencijos standartus. Norėdami pasiekti tokio tikslo, privalome tvirtai įsipareigoti užtikrinti audito kokybę.

„Deloitte“ atlikti įmonių auditai

Teikdama kapitalo rinkoms paremti skirtas audito ir užtikrinimo paslaugas, „Deloitte“ daug dėmesio skiria auditui įmonių, kurios teikia viešą interesą tenkinančias paslaugas ir kuriose galime atlikti kokybišką, galiojančiais etikos ir profesiniais standartais, įstatymais ir kitais teisės aktais pagrįstą ir jų reikalavimus bei etikos ir nepriklausomumo principus atitinkančią auditą.

Norimas išlaikyti klientas yra esminis mūsų audito ir užtikrinimo paslaugų teikimo strategijos ir bendrųjų vertybių aspektas, formuojantis mūsų elgseną taip, kad galėtume būti pavyzdžiu, elgtis sąžiningai, rūpintis vieni kitais, skatinti įtrauktį bei bendradarbiauti siekiant išmatuojamo poveikio. Visada savęs klausiamo, su kokiomis įmonėmis norėtume būti siejami. Siekdami atsakyti į šį klausimą, parengėme pareiškimą dėl norimos prisiimti audito ir užtikrinimo paslaugų rizikos (angl. *Risk Appetite Statement*), kuriuo remiantis siekiame išlaikyti

santykius su klientu. Pareiškimas dėl norimos prisiimti rizikos gali būti naudojamas kaip priemonė skatinti ryžtingą rizikos aptarimą bei kaip pagrindas veiksmingai ir patikimai aptarti ir kvestionuoti sprendimus dėl kliento prisiėmimo ir santykių su juo tęstinumo. Pareiškimas, kaip nurodyta toliau, turi lemiamą įtaką mūsų rizikos valdymo kultūrai. Be to, jis skirtas užtikrinti sprendimų dėl užduočių prisiėmimo ir tęsimo priėmimo proceso nuoseklumą:

„Deloitte“ norima prisiimti audito ir užtikrinimo paslaugų portfelio rizika lemia mūsų į tikslą orientuotus planus ir įtvirtina mūsų Verslo elgesio principus, kuriais remiantis formuojami aiškūs visų mūsų veiksmų tiek darbe, tiek už jo ribų, standartai, kad galėtume kurti ir išlaikyti tvarų verslą dabarties ir ateities kartoms.

Atsižvelgdami į savo įsipareigojimą veikti tikslingai ir viešojo intereso labui, suprantame, kad tam tikros rizikos prisiėmimas yra neišvengiama verslo veiklos pasekmė. Siekdami teikti aukštos kokybės audito ir užtikrinimo paslaugas, aktyviai nustatome ir valdome riziką naudodamiesi savo kokybės valdymo procesais, politika ir tvarka, kad galėtume priimti pagrįstus sprendimus, atitinkančius mūsų strategiją ir vertybes.

Mes siekiame suformuoti tokį portfelį klientų, kurie laikytųsi mūsų bendrųjų vertybių, gerbtų mūsų darbuotojus, pripažintų kylančias problemas ir socialinę atsakomybę bei būtų įsipareigoję užtikrinti skaidrumą įmonių atskaitų ekosistemos suinteresuotosioms šalims. Mes stengiamės suformuoti tokį portfelį, kuriame nebūtų nesąžiningų, neteisėtų veiklų vykdančių, finansinės apskaitos ir finansinių atskaitų autentiškumo principo nesilaikančių klientų arba klientų, kurie nenori įdiegti ir palaikyti pakankamą vidaus kontrolę ir susijusių procesų.

„Deloitte Lietuva“ taikoma griežta būsimų klientų ir audito užduočių prisiėmimo, esamų audito užduočių tęsimo bei audito užduočių rizikos įvertinimo politika ir tvarka. Ši

politika ir tvarka yra skirtos užtikrinti, kad „Deloitte Lietuva“ prisiims ir tęs tik tokias audito užduotis:

- kurias įgyvendinti turima pakankamai kompetencijų ir pajėgumų, įskaitant laiką ir išteklius;
- kurias įgyvendinant bus laikomasi galiojančių profesinių standartų, įstatymų ir kitų teisės aktų, įskaitant susijusius su etikos ir nepriklausomumo principais, interesų konfliktų vertinimu ir kitus aspektais;
- įsitikinusi, kad kliento vadovybė veikia sąžiningai ir laikydamasi mūsų bendrųjų vertybių.

Mažesnės, bet stipresnės narės audito įmonės

„Deloitte“ narių audito įmonių struktūroje „Deloitte Lietuva“ yra „Deloitte Central Europe Holdings“ Limited narės audito įmonės dalis. „Deloitte Lietuva“ yra Lietuvoje įregistruota ir Lietuvos institucijų prižiūrima audito įmonė, turinti teisę priimti sprendimus dėl priežiūros dalykų ir profesinių įsipareigojimų, taip pat prisiimti visą atsakomybę už audito ir užtikrinimo paslaugų teikimą pagal profesinius standartus ir vietos įstatymus bei kitus teisės aktus. „Deloitte Lietuva“ privalo turėti įdiegtą ir naudoti efektyvią kokybės valdymo sistemą, kad galėtų atlikti aukštos kokybės audito ir užtikrinimo paslaugų užduotis. Esame „Deloitte“ tinklui priklausančios jungtinės įmonės narė, todėl glaudžiai bendradarbiaujame su kitose geografinėse vietovėse veikiančia „Deloitte Central Europe Holdings“ Limited nare įmone ir naudojames papildoma kokybės priežiūros, rizikos valdymo ir stebėsenos veiklos teikiama nauda. Ši struktūra skatina bendras investicijas į audito naujoves ir išteklius, taip pat dalijimąsi pažangiausia praktika įvairiose geografinėse vietovėse, taip prisidedant prie mūsų bendrų siekių nuolat gerinti audito kokybę.

Lūkesčiai yra tai, nuo ko mes „Deloitte“ pradame teikdami savo audito ir užtikrinimo paslaugas.

Mūsų veiklos ašis – tai mūsų darbuotojų įsipareigojimas veikti sąžiningai ir viešojo intereso labui bei suteikti aukštos kokybės užtikrinimą dėl sričių, kurios labiausiai rūpi mūsų suinteresuotosioms šalims.

Mūsų tvirtas pasiryžimas užtikrinti kokybę lemia tai, kad nuolat užimame lyderio pozicijas kokybės srityje. Toliau daugiausia dėmesio skiriame darbuotojų kompetencijos, procesų ir technologijų tobulinimui. Kiekvienas iš šių pagrindinių komponentų yra mums svarbus įgyvendinant geresnės ateities viziją ir kuriant pokyčius, kurie ne tik atitinka lūkesčius, bet ir juos viršija.

Kaip visa tai veikia? Nuolat tobuliname audito ir užtikrinimo paslaugas, pasitelkiame veržlius protus, efektyvius procesus ir pasaulinio lygmens technologijas, naudojamas visoje mūsų organizacijoje, kartu pasikliaudami savo ilgalaikę patirtimi. Aukštos kokybės paslaugas teikiame naudodami veiksmingus ir rezultatyvius būdus, kad užtikrintume sąžiningumą, didintume pasitikėjimą ir kurtume vertę kartu susitelkdami į tai, kas iš tiesų yra svarbu.

Audito ir užtikrinimo paslaugų transformacija yra svarbus pokytis „Deloitte“ tinkle dirbančių specialistų atžvilgiu ir ji apima:

„Deloitte“ metodika – audito procesų standartizavimas, paremtas technologijų rinkiniu;	audito kokybės stebėseną realiu laiku;
patobulintas talentų modelis, apimantis mokymąsi, atlygį ir pripažinimą, kompetencijos ir paslaugų teikimo centrus;	spartus technologinių sprendimų diegimas reaguojant į besikeičiančią aplinką.

Audito paslaugų kokybės užtikrinimas pasitelkiant procesus, žmones ir reaguojant į technologines permainas²

Vadovaudamasi „Deloitte“ metodika, „Deloitte“ įtvirtina standartizavimo, nuoseklumo ir efektyvumo principus esminiuose audito procesuose: automatizuodama rutines užduotis gerina jų kokybę, o pasitelkdama analitiką pateikia audito atlikimui naudingą gilesnę ir įžvalgesnę nuomonę apie turimus duomenis. Todėl gerindami mūsų atliekamų auditų kokybę, kartu kuriame praturtinančią mūsų talentingųjų darbuotojų ir klientų patirtį, suteikiame jiems galimybę naudotis paprastesnio, skaitmenizuoto audito paslaugomis, užtikrinančiomis didesnį skaidrumą ir įžvalgumą.

Gebėjimas naudotis naujovėmis ir technologijomis yra neatsiejamas nuo šiuolaikinės greitai augančios verslo aplinkos. Jo tikimasi ir iš audito paslaugas teikiančių specialistų. Šiuolaikinėje verslo aplinkoje auditas turi būti dinamiškas, daugialypis ir įžvalgas. Augant tikralaikės ir aktualios informacijos poreikiui, turime tobulinti savo audito procesą, nes mūsų audituojamos įmonės diegia naujoves savo verslo aplinkoje ir procesuose. Pasikliaudama naujomis technologijomis ir duomenimis, „Deloitte“ audito komanda pateikia gilesnių įžvalgų, kuriomis remiantis savo suinteresuotosioms šalims galime teikti nuoseklesnes ir skaidresnes audito ir užtikrinimo paslaugas. Siekdama kurti lūkesčius viršijančius pokyčius, „Deloitte“ pasitelkia veržlius protus, efektyvius procesus ir visoje mūsų organizacijoje naudojamas pasaulinio lygmens technologijas.

„Deloitte Lietuva“ auditoriai tobulina savo darbo metodus pasitelkdami daugiau duomenimis pagrįstas analizes, kognityvias ir debesijos sprendimais grindžiamas technologijas. Tą iš dalies lemia didėjantis tokių priemonių automatizavimas ir veiksmingumas bei „Deloitte Lietuva“ siekis būti pirmais, kurie išbando mūsų audituojamų įmonių naudojamas technologines naujoves.

„Deloitte“ yra įsipareigojusi nuolat investuoti į naujausias technologijas ir skatinti mąstymo įvairovę, tokiu būdu užtikrindama aukštesnę kokybę, gilesnes įžvalgas ir didesnę vertę mūsų klientams ir rinkoms. „Deloitte“ naudojamos holistinės audito platformos – „Deloitte Omnia“ ir „Deloitte Levvia“ – demonstruoja mūsų įsipareigojimą teikti skaitmenizuotas, aukštos kokybės bet kokio dydžio ir sudėtingumo įmonių audito paslaugas. „Deloitte Omnia“ – tai mūsų debesijos sprendimais pagrįsta ir visą audito ciklą apimanti platforma, skirta naudoti didelių ir sudėtingų įmonių audito metu, tuo

² Daugiau informacijos apie „Deloitte“ audito naujoves skaitykite „Deloitte“ skelbiamoje ataskaitoje dėl visuotinio poveikio (anglų kalba) [Global Impact Report](#)

ir interneto svetainės [Deloitte.com](#) tinklalapiuose (anglų kalba) [Audit innovation](#) ir [Audit & Assurance: the Deloitte way](#).

tarpu „Deloitte Levvia“ – supaprastinto, pagal dydį pritaikyto skaitmenizuoto mažos rizikos ir mažiau sudėtingų įmonių audito metu. Per kitus kelerius metus toliau tobulinsime, gerinsime ir diegsime šias dvi platformas. „Deloitte“ taip pat kuria ir diegia naujoviškus duomenų ir analizės sprendimus, taip pat integruotas naujovių diegimą skatinančias priemones, kurios visos susiejamos debesyje.

Auditas neramumų laikotarpiu

Pastarieji didžiulių pasaulinių sukrėtimų metai, kurie pasižymėjo nežinomybe dėl visuomenės sveikatos, politinės ir socialinės padėties, neigiamai paveikė tiek profesiją, tiek ir visas įmonių atskaitomybės ekosistemos suinteresuotąsias šalis. Reaguodama į nežinomybę ir radikalias permainas, „Deloitte“ toliau dėjo pastangas tobulinti profesinius įgūdžius, bet pirmenybę teikdama savo žmonių gerovei.

Dabartinėmis aplinkybėmis ypač svarbu atkreipti dėmesį į padidėjusią sukčiavimo grėsmę, atsirandančius naujus ar besikeičiančius esamus rizikos veiksnius ir būtinybę kurti veiksmingą vidaus kontrolės aplinką. Nors neapibrėžtumai yra numatyti galiojančiose apskaitos sistemose, finansinių ataskaitų vartotojai ir reguliavimo institucijos turėtų pasiruošti tam, kad ateityje tikėtinas dar didesnis rinkos ir ekonomikos nepastovumas.

„Deloitte“ palankiai vertino ir tebevertina reguliavimo institucijų paskelbtus viešus pareiškimus ir gaires, kuriuose pripažįstama, kad padėtis yra kupina neaiškumų, ir akcentuojama aukštos kokybės, į ateitį orientuotos įmonių informacijos atskleidimo svarba. Visuomenei naudingas tiek didesnis skaidrumas, tiek ir geresnis informuotumas apie šias problemas, ypač kai dalyvauja visos įmonių atskaitomybės ekosistemos suinteresuotosios šalys. Geriau suprasdama vadovybės, audito komitetų, įmonių, auditorių, priežiūros institucijų ir kitų suinteresuotųjų šalių išskirtines ir viena kitą papildančias atsakomybes investuojanti visuomenė gali reikalauti, kad šios šalys savo veiksmais tinkamai tenkintų viešąjį interesą.

Aukštos kokybės audito ir užtikrinimo paslaugos tebėra labai vertinamos net ir pasaulinių neramumų įkarštyje. Investuotojai ir kitos suinteresuotosios šalys toliau reikalauja nepriklausomumu ir objektyvumu grindžiamų profesinių paslaugų, kurios didintų pasitikėjimą ir užtikrintumą kapitalo rinkomis, o „Deloitte“ yra pasiryžusi rodyti pavyzdį šioje srityje.

„Deloitte Lietuva“ įsipareigojimas veikti viešojo intereso labui, ypač kai tai susiję su įsipareigojimu veikti laikantis aukščiausių etikos, sąžiningumo, nepriklausomumo ir skaidrumo standartų. „Deloitte“ puikiai supranta, kokia didelė atsakomybė tenka vykdant profesines pareigas ir atliekant auditoriaus vaidmenį pasaulinėje įmonių atskaitomybės ekosistemoje. Toliau išvardyti principai išlieka dėmesio centre ir yra nuolat stiprinami kartu su audito ir užtikrinimo paslaugų specialistais:

- laikytis profesinio skepticizmo ir reikiamo atidumo principo;
- kritiškai vertinti surinktų audito įrodymų kokybę ir nustatyti, ar jie yra pakankami ir tinkami reaguoti į tam tikros rūšies riziką;
- priimti tinkamai argumentuotus ir aiškiai sudokumentuota informacija pagrįstus profesinius sprendimus;
- puoselėti kompetencijos ir konsultavimo kultūrą;
- demonstruoti pasiryžimą veikti sąžiningai ir etiškai bei laikytis reguliavimo ir profesinių reikalavimų;
- palaikyti ryšį ir teikti abipusę paramą.

Daugiadalykis modelis (DDM)

„Deloitte“ taikomas patikimas daugiadalykis verslo modelis apima audito ir užtikrinimo, mokesčių, konsultacines, rizikos ir finansų patariamąsias paslaugas. Jis yra svarbus organizacijos gebėjimą teikti aukštos kokybės audito ir užtikrinimo paslaugas užtikrinantis veiksnys. Įmonių rengiamų ataskaitų apimtis pradėjo plėstis ir yra tikėtina, kad artimiausioje ateityje jos radikaliai pasikeis, o finansinių ataskaitų ir įmonių atskleidžiamos informacijos sudėtingumas dėl ESG klausimų ir kitų dalykų (kibernetika, DI, duomenų sauga ir pan.) turėtų ir toliau didėti. Pažymėtina, kad didiesiems duomenims ir pažangiems skaitmeniniams sprendimams tampant kasdienybe, atitinkamai augs duomenų analitikų ir IT specialistų poreikis.

DDM ir toliau išlieka „Deloitte“ pasauliniu mastu teikiamų tarpdisciplininių paslaugų pagrindu. „Deloitte“ didžiuojasi turėdama daugybę nepriklausomų specialistų, kurie gali būti paskirti į bet kurioje pasaulio šalyje atliekamą užduotį dalytis dalykinėmis žiniomis ir naujomis, įžvalgiomis perspektyvomis. „Deloitte“ tiki, kad organizacija, naudodamasi esamu DDM modeliu, gali atlikti aukštos kokybės audito ir užtikrinimo užduotis visuomenės labui ir padidinti audito ir užtikrinimo paslaugų atsparumą. DDM privalumai:

- Įžvalgas tam tikrų sektorių klausimais ar temomis (pvz., apie klimato kaitą, valdyseną, įmonės strategiją ir pan.) galima kurti pasitelkus keletą perspektyvų, o tai auditoriams leidžia geriau suprasti su audito atlikimu susijusią verslo riziką;
- DDM suteikia galimybę pasitelkti tam tikrų funkcijų ir sektorių specialistų, kurie būtų nepriklausomi ir galėtų padėti atlikti aukštos kokybės auditus. Plečiantis įmonių ataskaitų apimčiai sričiai, tokių specialistų poreikis didėja.
- Įvairus DDM pritaikomumas yra patrauklus kandidatams, kurie savo karjere nenori apsiriboti vien tik audito ir užtikrinimo paslaugų teikimu.
- Platus DDM pritaikomumas užtikrina didesnę kiekvienos „Deloitte“ verslo srities, įskaitant auditą ir užtikrinimą, atsparumą ir leidžia toliau investuoti į technologijas, metodiką ir procesus, tokiu būdu užtikrinant aukštą teikiamų paslaugų kokybę.

„Deloitte“ vadovybė pripažįsta, kad kiekviena „Deloitte“ verslo sritis yra svarbi ir turi lemiamą reikšmę organizacijos gebėjimui tarnauti visuomenės interesams. Vadovybės dėmesys ir investicijos orientuojamos ne tik į sparčiausiu augimu pasižyminčias verslo sritis.

„Deloitte“ pripažįsta, kad interesų konfliktai yra galimi ir tikėtini, todėl laikosi griežtos interesų konfliktų ir nepriklausomumo politikos, skirtos užtikrinti, kad „Deloitte“ strategija būtų vykdoma laikantis reguliavimo ir profesinių reikalavimų. Kai kuriose srityse „Deloitte“ taikomos politikos yra griežtesnės nei profesiniai standartai ar įstatymai arba kiti teisės aktai.

Aplinkos apsaugos, socialinės atsakomybės ir valdysenos (angl. *Environmental, Social and Governance, ESG*) ataskaitos³

Verslą grindžiantys aspektai sparčiai kinta, ilgalaikis atsparumas ir gebėjimas kurti ilgalaikę vertę yra tiesiogiai susijęs su suderinimu su visuomenės vertybėmis ir lūkesčiais. Rinkos dalyviai ir kitos suinteresuotosios šalys ragina pateikti daugiau įžvalgų apie tai, kaip organizacijos kuria, išlaiko ir, laikui bėgant, didina įmonės vertę, o ypač jie reikalauja daugiau skaidrumo tokiais klausimais kaip poveikis klimato kaitai ir platesnė ESG veiksmų įtaka bei sąsaja tarp subjekto verslo modelio ir strategijos.

„Deloitte“ pripažįsta, kad klimato kaita kelia pavojų finansiniam stabilumui ir veikia daugelio sektorių įmones, todėl įvairios suinteresuotosios šalys tikisi daugiau atskleidimų ir ataskaitų.

„Deloitte“ imasi strateginių veiksmų darbuotojams šviesti apie klimato kaitą ir jos galimą poveikį audituojamiems subjektams, kad jie galėtų atlikti aukštos kokybės auditą, kurio metu tinkamai įvertinama su klimato kaita susijusi rizika ir galimybės. Vienas iš tokių veiksmų yra medžiagos, pvz., mokomosios programos apie klimato kaitą, taip pat tvarkos ir susijusių gairių, kaip audito metu vertinti su klimato kaita susijusius dalykus, platinimas.

Platesnės apimties ataskaitos

Tradicinės finansinės ataskaitos pradėjo transformuotis į platesnio pobūdžio ataskaitas. Šiai transformacijai paremti Tarptautinė tvarumo standartų valdyba (angl. *International Sustainability Standards Board, ISSB*) ir kitos organizacijos visame pasaulyje ėmėsi rengti tvarumo standartus ir taisykles.

Šiuose standartuose pabrėžiama būtinybė užtikrinti geresnę sąsają tarp finansinės ir nefinansinės informacijos atskleidimo ir padėti įmonių atskleidžiamos informacijos naudotojams geriau suprasti ir palyginti informaciją apie įmones. Be to, šie standartai užtikrins didesnę informacijos skaidrumą, nuoseklumą ir palyginamumą pasauliniu lygmeniu bei paskatins perėjimą nuo savanoriško reikalavimo pateikti su klimato kaita susijusias ataskaitas taikymo prie privalomo.

Standartai bus veiksmingi, jei jie bus nuosekliai taikomi visame pasaulyje, kad įmonių ataskaitos būtų palyginamos, pagrįstos visuotiniu pagrindu ir, prireikus, papildytos atsižvelgiant į vietos sąlygas. Šiuos standartus taip pat reikės įtvirtinti skirtingų pasaulio šalių teisės aktuose, kartu užtikrinant susijusių veiklų: vykdymą, stebėseną, valdymą ir kontrolę, užtikrinimą ir mokymą. Standartų rengimo ir reglamentavimo pokyčiais siekiama ne tik užtikrinti pasauliniu mastu teikiamų pagrindinių ataskaitų skaidrumą ir nuoseklumą, bet ir aiškiai parodyti, kad finansinių ataskaitų duomenys, pateikiami kartu su tvarumo

ataskaitų informacija, yra esminis suinteresuotosios šalies požiūrio į subjekto vertę formavimo aspektas.

Todėl vis dažniau reikalaujama, kad įmonės integruotų su klimato kaita ir kitais ESG kriterijais susijusius aspektus į vidaus kontrolės politiką ir procedūras, didinančias sistemų, procesų brandą bei gerinančias su klimato kaita ir kitais ESG klausimais susijusios informacijos valdymą. Už valdymą atsakingi asmenys (pvz., audito komitetai, valdybos) vis dažniau integruoja ESG aspektus į savo vykdomas funkcijas, susijusias su organizacijų valdymo, jų ataskaitų rengimo, duomenų rinkimo procesų ir kontrolės priemonių įgyvendinimo priežiūra.

„Deloitte“ supranta, kad didėjant su klimato kaita susijusiai rizikai, būtina su klimatu susijusius veiksmus tinkamai integruoti į įmonių ataskaitas. Finansinės ataskaitos, parengtos pagal dabartines apskaitos sistemas, šiandien gali netenkinti kai kurių suinteresuotųjų šalių lūkesčių. Toliau vystant įmonių ataskaitų rengimo procesus ir suinteresuotosioms šalims prisitaikant prie rinkos pokyčių bei visuomenės nuotaikų, svarbu sudaryti sąlygas tinkamam procesui, skirtam kurti patikimus ir visame pasaulyje nuosekliai taikomus standartus, ir skatinti rengti ataskaitas, kurios atitiktų augančius investuotojų ir kitų suinteresuotųjų šalių poreikius.

„Deloitte“ tebėra įsipareigojusi palaikyti prasmingą ir skaidrų dialogą su investuotojais, standartų rengėjais, priežiūros institucijomis ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis. Taip pat tikimės, kad užtikrinus nuoseklų standartų taikymą visame pasaulyje, sumažės standartų ir reglamentavimo skirtumai bei padidės rinkos pasitikėjimas.

³ Daugiau informacijos apie „Deloitte“ ESG principų laikymosi skaitykite „Deloitte“ skelbiamoje ataskaitoje dėl visuotinio poveikio (anglų kalba) [Global Impact Report](#).

Užtikrinimas

Daugiau dėmesio skiriant ESG ataskaitoms ir griežtėjant jų patikroms, kartu didėja poreikis pasitikėti atskleidžiamos informacijos kokybe, todėl dažniau reikalaujama pateikti užtikrinimą. Atskiros jurisdikcijos teritorijose, pavyzdžiui, Europos Sąjungoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose, siekiama įtvirtinti arba sugriežtinti tvarumo ataskaitų teikimo reglamentavimą. Reikalavimai pateikti užtikrinimą palaipsniui tampa privalomi.

Turėtų būti tikimasi, kad pateikiant užtikrinimą dėl ESG informacijos bus laikomasi profesinių reikalavimų, apimančių kompetenciją, nepriklausomumą, kokybės valdymo sistemą, priežiūrą ir patikrinimus bei profesinės atsakomybės mechanizmus, siekiant užtikrinti, kad rinkai būtų siūlomos patikimos užtikrinimo paslaugos.

Toliau išvardyti specialūs veiksmai, kurių „Deloitte“ imasi, kad paskatintų aukštos kokybės užtikrinimo paslaugų, kuriomis tinkamai įgyvendinami savanoriško ESG ataskaitų rengimo ir teisės aktų reikalavimai, vykdymą:

- dalyvavimas formuojant kapitalo rinkos infrastruktūrą, skirtą tvarumo ataskaitoms, susietoms su įmonės verte, rengti bendradarbiaujant klimato ir ESG ataskaitų standartų nustatymo, ataskaitų rengimo ir dėl jų užtikrinimo pateikimo iniciatyvose, tokiose kaip TFAS fondas,

Tarptautinė audito ir užtikrinimo standartų valdyba ir Tarptautinė apskaitos specialistų etikos standartų valdyba;

- aktyvus dalyvavimas įvairiose pasaulinėse platformose, pavyzdžiui, Pasaulio ekonomikos forume ir 2022 m. JT bendrojoje klimato kaitos konvencijoje (COP27);
- išsamesnių gairių, kuriomis remiantis teikiamas ribotas ir pakankamas užtikrinimas dėl ESG pagal „Deloitte“ pasaulinę tvarumo užtikrinimo metodiką, diegimas; gebėjimų stiprinimas organizuojant į ESG orientuotus mokymus tiek pasauliniu mastu, tiek vietoje;
- technologijomis pagrįstų priemonių diegimas, įskaitant priemonę, skirtą įvertinti įmonės atskleidžiamą tvarumo informaciją pagal bendrus ESG standartus.

„Deloitte“ palaiko nuolatinį visų įmonių atskaitomybės ekosistemos dalyvių bendradarbiavimą ir bendras pastangas, kad būtų parengti ir įgyvendinti visuotinai taikomi standartai, kuriais remiantis ESG informacija būtų vertinama, atskleidžiama ir galiausiai pateikiama dėl jos užtikrinimas.

„Deloitte“ įsipareigojimas

Be to, siekdama padėti pasiekti Paryžiaus susitarimo tikslus⁴ visame pasaulyje, „Deloitte“ pradėjo

⁴ [Paryžiaus susitarimas](#) yra teisiškai įpareigojanti tarptautinė sutartis dėl klimato kaitos. Šį susitarimą 2015 m. gruodžio 12 d. Paryžiuje (Prancūzijoje) vykusioje Jungtinių Tautų (JT) klimato kaitos konferencijoje (COP 21) priėmė 196 šalys. Jis įsigaliojo 2016 m. lapkričio 4 d. JT teigimu, svarbiausias susitarimo

tikslas – užtikrinti, kad vidutinė temperatūra pasaulyje kiltų gerokai mažiau nei 2 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir dėti pastangas apriboti temperatūros kilimą iki 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu.

įgyvendinti strategiją [WorldClimate](#), kuria siekia skatinti atsakingų klimato kaitą mažinančių sprendimų pasirinkimą „Deloitte“ tinkle ir už jo ribų.

Profesinis tobulėjimas ir veiklos rezultatų valdymas

„Deloitte“ puoselėjamoje kokybės siekimo kultūroje ir mokymo programose darbuotojams skiriamas didžiausias dėmesys⁵. „Deloitte“ specialistai turi techninių darbo įgūdžių, laikosi aukštų etikos, sąžiningumo, profesinio skepticizmo ir objektyvumo principų, ryžtingai ir atsakingai priima profesinius sprendimus ir pasikliauna patirtimi. Nuolat tobuliname savo įgūdžius, žinias ir patirtį, kad galėtume viršyti lūkesčius ir kurti prasmingus pokyčius.

Kurdama mokymosi visą gyvenimą aplinką, „Deloitte“ įgyvendina įsipareigojimą užtikrinti neprilygstamą patirtį talentams, specialistų gebėjimų tobulinimą ir galimybę kilti karjeros laiptais – suteikia galimybę tobulinti profesines žinias audito srityje ir kitus įgūdžius bei siūlo esamiems ir būsimiesiems auditoriams patrauklias lanksčias karjeros galimybes.

Skirtingą išsilavinimą, gebėjimus ir įgūdžius turintys „Deloitte“ specialistai plečia mūsų organizacijos gebėjimus, kai teikiame aukščiausios kokybės audito paslaugas. Skatiname ir įgaliname savo darbuotojus atskleisti visą savo potencialą vertindami ir užtikrindami įvairovę, lygybę, įtrauktį ir gerovę. Be to, „Deloitte“ drausminės atsakomybės principai ir efektyvus veiklos valdymas bei išskirtinis požiūris į auditą, žinomas kaip „Deloitte metodika“ (angl. *The Deloitte Way*), suteikia pagrindą auditų nuoseklumui.

„Deloitte“ vertina ir apdovanoja audito ir užtikrinimo paslaugų specialistus bei prasmingai investuoja į jų ateitį.

⁵ Daugiau informacijos apie „Deloitte“ įsipareigojimus savo darbuotojams pateikta interneto svetainės Deloitte.com tinklalapyje (anglų k.) [Audit & Assurance People](#).

Mokymosi ir plėtros iniciatyvos

Pakeistas „Deloitte“ požiūris į audito paslaugų teikimą įneša permainas į specialistų suvokimą, kaip turi būti teikiama audito paslauga. Audito komandoms suteikiama galimybė naudotis pažangiomis priemonėmis ir technologijomis, be to, jos gali plačiau taikyti duomenų analizę ir, naudodamosi darbo proceso gairėmis, atlikti visą auditą nuo pradžios iki galo. Tai reiškia, kad „Deloitte“ specialistai gali sutelkti dėmesį į tai, kad užduotis būtų nuosekliai planuojama, vykdoma ir valdoma tarptautiniu lygiu naudojant naujoviškus metodus ir pajėgumus. Be to, taip suteikiama jiems galimybė tobulinti techninius ir profesinius įgūdžius bei kompetenciją. Kaip ir anksčiau, didelę svarbą turi tokie įgūdžiai, kaip pavyzdžiui, išplėstinė duomenų analizė, projektų valdymas, kritinis mąstymas, komunikacija, gebėjimas priimti profesinį sprendimą, apskaitos ir audito principų taikymas siekiant padidinti darbo našumą ir atlikti aukštos kokybės užduotis. Tobulindami gebėjimus bei įgūdžius stipriname pasitikėjimą ir kaip niekad anksčiau geriau įvertiname riziką.

„Deloitte“ skyrė daug lėšų investicijoms į gebėjimų tobulinimo ir mokymosi strategijas bei pritaikė techninio audito programą patobulintų įgūdžių ir reikiamo lygio profesinės kompetencijos įgijimui:

- Kaip pagrindą, „Deloitte“ taiko vieną privalomą auditorių techninio mokymo programą, orientuotą į besimokančiuosius pagal lygmenis, pasitelkiant dinamiškų tiesiogiai instruktorių vedamų ir skaitmeninių pagal poreikį naudojamų mokymo kursų bei mokymų darbo vietoje derinį.
- Visi klientų aptarnavimo specialistai privalo vykdyti audito įmonės reikalavimus dėl jų pareigoms privalomų mokymų: kiekvienais metais išklaudyti tęstinio kvalifikacijos tobulinimo kursus ir kas trejus metus įrodyti atitiktį priežiūros standartams ir „Deloitte“ vidaus politikoms. Tai pasiekama naudojantis struktūrizuoto, formalaus mokymosi programomis, pvz., dalyvaujant vidiniuose arba išoriniuose mokymuose, seminaruose ar internetiniuose mokymuose visose kompetencijų modelio srityse (bendrų kompetencijų, techninių kompetencijų pagal konkrečias funkcijas ir kompetencijų pagal specializacijų sritis mokymai).
- Lūkesčiai dėl visų klientų aptarnavimo specialistų atliekamų funkcijų yra aiškiai apibrėžti, o talentams keliamuose reikalavimuose (angl. *Talent Standards*) įtvirtinta, kokių įgūdžių privalo turėti skirtingo lygmens audito specialistai.

„Deloitte“ taip pat sukūrė audito užduotyse dalyvaujantiems specialistams atskiras mokymosi galimybes, kuriomis naudodamiesi jie gali gilinti savo žinias ir supratimą apie audito procesus. Be to, reaguodami į besikeičiančius verslo poreikius, išplėtėme savo siūlomas užtikrinimo dalykų mokymo programas.

„Deloitte Lietuva“ kvalifikacijos tobulinimo programos tikslas yra padėti partneriams bei audito specialistams išlaikyti ir ugdyti savo profesinę kompetenciją bei užtikrinti audito atlikimo nuoseklumą. Siekdama praplėsti mokymus darbo vietoje, „Deloitte Lietuva“ siūlo atitinkamų sričių formalių kvalifikacijos tobulinimo mokymų programas, kurios yra suderintos su „Deloitte Global“ audito ir užtikrinimo dalykų mokymo programa.

Naudojama automatizuota stebėsenos sistema suteikia galimybę patikrinti, kiek vidinių ir išorinių mokymų sudalyvauja kiekvienas auditorius. Tęstinis mokymasis taip pat yra veiksnys, į kurį atsižvelgiama, atliekant kasmetinį auditorių vertinimą ir planuojant jų tolimesnes karjeros perspektyvas.

„Deloitte Lietuva“ yra apibrėžti minimalūs ir per nurodytą laiko tarpą būtini pasiekti tęstinio profesinio tobulėjimo lygiai partneriams ir kitiems specialistams. Šiems mokymosi lygiams pasiekti, „Deloitte Lietuva“ siūlo struktūrizuoto, formalaus mokymosi programas, pvz., vidinius arba išorinius mokymus, seminarus ar internetinius mokymus visose kompetencijų modelio srityse (bendrų kompetencijų, techninių kompetencijų pagal konkrečias funkcijas ir kompetencijų pagal specializacijų sritis mokymai).

„Deloitte“ universitetai

Skirdama lėšų investicijoms į „Deloitte“ universitetus (DU), „Deloitte“ nuolat investuoja į visų darbuotojų profesinių žinių bei įgūdžių ugdymą visame pasaulyje. Tai yra pažangiausi mokymosi ir plėtros centrai, orientuoti į „Deloitte“ kultūrą ir įtvirtinti tarpusavio susietumo bei lyderystės principais, kurie pasižymi itin įtraukia mokymosi aplinka⁶. Praėjusiais metais „Deloitte“ universitetuose vėl pradėtos siūlyti tiesioginio mokymosi programos, suteikiančios galimybę mūsų darbuotojams po kelerių metų mokymosi nuotoliniu būdu vėl susitikti ir stiprinti tarpusavio ryšius.

Deloitte. University

Audito ir užtikrinimo vadovų skyrimas

Svarbiausių audito ir užtikrinimo vadovų pareigybės yra aiškiai apibrėžtos. Pareigybių aprašymo ir pagrindinių darbo rezultatų rodiklių sistema naudojama kaip pagrindas nuosekliam vadovų skyrimui ir vertinimui visame „Deloitte“ audito ir užtikrinimo paslaugų tinkle bei įmonių narių ir „Deloitte Global“ audito ir užtikrinimo strateginių tikslų suderinimui. „Deloitte“ įtvirtino visuotinai suderintus standartus, taikomus įmonių narių audito ir užtikrinimo vadovams, įskaitant audito ir užtikrinimo verslo vadovus (angl. *Audit & Assurance Business Leaders*), audito ir užtikrinimo kokybės vadovus (angl. *Audit & Assurance Quality Leaders*) bei audito ir užtikrinimo rizikos vadovus (angl. *Audit & Assurance Risk Leaders*), aiškiai apibrėždama jų pareigas, atsakomybę ir rezultatus, kurių iš jų tikimasi. Jais grindžiami tikslų

nustatymo ir vertinimo procesai bei stiprinama „Deloitte“ kokybės ir kompetencijos kultūra. Griežta pareigų perėmimo planavimo stebėseną padeda užtikrinti, kad „Deloitte“ ugdo ir skiria tinkamus asmenis, kurie yra pajėgūs laikytis tokių vienodų standartų.

Atlygis

Tikimasi, kad visi profesionalai atliks aukštos kokybės auditus ir tai taps „Deloitte“ bendrovių tinklo prioritetu. Audito kokybė yra grindžiama veiklos standartais kiekviename lygmenyje, kuriais remiantis atliekamas bendras specialistų darbo vertinimas.

„Deloitte Lietuva“ partneriai vertinami kartą per metus ir, priklausomai nuo vertinimo rezultato, partnerių atlyginimas gali padidėti arba sumažėti. Partnerių vertinimas atliekamas, atsižvelgiant į šiuos veiksnius: kokybę, kurią įrodo teigiami atsiliepimai apie paslaugas arba išorės patikrinimų rezultatai, kompetenciją, sąžiningumą, profesionalumą, verslumą, nepriklausomumą ir taisyklių / reikalavimų laikymąsi.

Pritraukimas ir išlaikymas

Dabartinėmis sąlygomis dėl talentų tenka gerokai pakovoti, todėl darbuotojų pritraukimas ir išlaikymas yra strateginis „Deloitte“ prioritetas. Suprantame, su kokias iššūkiomis susiduria mūsų darbuotojai, ir mums pasitaikiusias daugelio neįvertintų galimybes atkurti ryšius, kuriuos daugelis prarado per COVID-19 pandemiją. „Deloitte“ deda daug pastangų, kad galėtų pakeisti audito ir užtikrinimo srities talentų patirtį: keičia požiūrį į darbo metodus, kad išlaikytų daugiau darbuotojų ir dar labiau padidintų įvairovę, lygybę, įtrauktį ir gerovę. Ieškome galimybių drauge įgyti daugiau talentų paieškos ir išlaikymo patirties. Tokiu dėmesiu darbuotojams ir geriausių talentų išlaikymo principais geriname „Deloitte“ galimybes atlikti aukštos kokybės auditus.

„Deloitte“ ir toliau sulaukia pripažinimo ir apdovanojimų visame pasaulyje už įsipareigojimą suteikti savo

Social Impact

Making an Impact Every Day

We believe human connection can help create innovative solutions and lasting impact on pressing issues of our time. By harnessing the collective power of Deloitte's network of people, clients, nonprofits, and communities, we aim to achieve lasting social impact for the greater good.

⁶ Daugiau informacijos apie „Deloitte“ universitetus skaitykite „Deloitte“ skelbiamoje ataskaitoje dėl visuotinio poveikio (anglų kalba) [Global Impact Report](#).

darbuotojams neprilygstamą talentų patirtį. Daugiau skaitykite (anglų k.) [Awards and recognition | Deloitte Global](#).

„Deloitte“ prioritetinis dėmesys audito kokybei

„Deloitte“ įsipareigojimas užtikrinti audito kokybę yra labai svarbus bet kokioje mūsų veiklos srityje, todėl nepaliaudami stengiamės jį įgyvendinti – nuo kokybės ir kompetencijos kultūros puoselėjimo visame tinkle iki verslo ir finansų prioritetų nustatymo bei veiksmingų audito metu taikomų procesų, priemonių ir technologijų kūrimo. „Deloitte“ prekių ženklas siejamas su atliekamais aukštos kokybės auditais ir ryžtu nuolat tobulinti savo kokybės valdymo sistemą. Siekiant nuolat didinti „Deloitte“ vaidmenį ginant viešąjį interesą ir prisidedant prie efektyvaus įmonių atskaitomybės ekosistemos funkcionavimo, būtina užtikrinti, kad audito kokybė gerėtų atsižvelgiant į naujas ekonomikos, verslo ir reguliavimo sąlygas bei technologinę pažangą.

Vadovybės įsipareigojimai ir rodomas pavyzdys

„Deloitte“ kokybės ir kompetencijos kultūrą visų pirma lemia pavyzdys, kurį rodo visų lygių vadovai – nuo aukščiausios vadovybės iki visų mūsų biurų ir audito bei užtikrinimo užduočių vadovų. „Deloitte“ skiriamą dėmesį audito kokybei įrodo tiesioginis vadovų įsitraukimas į iniciatyvas, kuriomis pabrėžiama, kad kokybė yra visų audito ir užtikrinimo paslaugų specialistų prioritetas, ir nuolatinis komunikavimas akcentuojant kokybiškų audito ir užtikrinimo užduočių svarbą. „Deloitte“ didžiulis ryžtas laikytis kokybės standartų pagrindžia ne tik tai, ką darome, bet ir tai, kas esame.

Kokybės valdymo sistema (KVS)

„Deloitte“ mano, kad norint nepertraukiamai vykdyti aukštos kokybės audito užduotis, būtina įdiegti veiksmingą kokybės valdymo sistemą. Be to, ir toliau daug investuojame į žmones, procesus ir technologijas, kurie yra „Deloitte“ kokybės valdymo procesų pagrindas.

Reguliavimo ir standartus rengiančios institucijos Lietuvoje ir visame pasaulyje taip pat siekia toliau tobulinti audito įmonių kokybės valdymo sistemą. 2020 m. gruodį TAUSV išleido naują, persvarstytą kokybės valdymo standartų rinkinį, įskaitant 1-ąjį tarptautinį kokybės valdymo standartą (toliau – 1-asis TKVS). Remiantis 1-uoju TKVS parengtas kokybės valdymo sistemos audito įmonės turėjo sukurti ir įdiegti iki 2022 m. gruodžio 15 d.

1-ajame TKVS pradėtas taikyti rizika grindžiamas požiūris į kokybės valdymą, t. y. audito įmonės privalo atsižvelgti į kokybės tikslus ir riziką, kad galėtų atlikti kokybiškus auditus šiose srityse:

audito įmonės rizikos vertinimo procesas;
valdysena ir vadovavimas;
atitinkami etikos reikalavimai;
santykių su klientais ir konkrečių užduočių prisiėmimas bei tęsimas;
užduoties atlikimas;
ištekliai;
informacija ir komunikacija; ir
stebėsenos ir taisymo procesas.

Efektyvus 1-ojo TKVS įgyvendinimas buvo ir išlieka pagrindiniu „Deloitte“ audito kokybės strategijos elementu ir „Deloitte Lietuva“ prioritetu. „Deloitte Lietuva“, pasinaudodama ilgamete investavimo patirtimi ir jau įvykdytu pasižadėjimu padaryti daugiau nei reikalaujama pagal taikomus profesinius standartus, 2022 m. gruodžio 15 d. užbaigė 1-ojo TKVS įgyvendinimo procesą.

Įgyvendinant 1-ąjį TKVS, kokybės tikslai, kokybės rizika ir atsakai buvo formalizuoti ir sujungti į visuotinai suderintą technologinę platformą, skirtą palengvinti sistemos

įgyvendinimą, rengimą ir priežiūrą, taip pat jos naudojimą kas trejus metus organizuojant verslo procesų savininkų savęs ir ataskaitų rengimo pajėgumo vertinimus, kad būtų galima atlikti reikalaujamą metinį KVS vertinimą. Todėl šiandien „Deloitte“ turi išskirtinę kokybės valdymo sistemą, kuri užtikrina nuoseklų kokybiškų audito paslaugų teikimą laikantis 1-ajame TKVS nurodytų tikslų.

„Deloitte Lietuva“ toliau bendradarbiauja su šios srities lyderiais tiek audito įmonėje, tiek ir visame tinkle, kad galėtų dar labiau sustiprinti iniciatyvų požiūrį į atliekamų užduočių kokybės valdymą – nustatant audito kokybės riziką, į ją reaguojant bei skatinant nuolatinę kokybės valdymo procesų pažangą. Visa tai mums labai pravers ateityje, nes aplinka, kurioje veikiamo, nuolat keičiasi ir darosi vis sudėtingesnė.

Laikantis „Deloitte“ nuolatinio tobulėjimo ir inovacijų kultūros, „Deloitte Lietuva“ pastangos įgyvendinant 1-ąjį TKVS suteikia galimybę kritiškai pažvelgti į tas sritis, kuriose galime toliau plėsti ir pertvarkyti kokybės valdymo sistemą. Audito kokybę visais atvejais laikome prioritetiniu ir svarbiausiu dalyku, o patikimus audito kokybės stebėsenos procesus – neatsiejama mūsų gebėjimo nuolat tobulėti dalimi.

Pirmasis kokybės valdymo sistemos įvertinimas turi būti atliktas per vienerius metus nuo 2022 m. gruodžio 15 d. „Deloitte“ pirmąjį savo kokybės valdymo sistemos įvertinimą atliko 2023 m. gegužės pabaigoje.

Išvados dėl kokybės valdymo sistemos efektyvumo

„Deloitte Lietuva“ privalo sukurti, įdiegti ir naudoti audito įmonės atliekamų finansinių ataskaitų auditų ar peržiūrų, kitų užtikrinimo ar susijusių paslaugų užduočių kokybės valdymo sistemą, kuri suteiktų audito įmonei pakankamą užtikrinimą, jog buvo pasiekti kokybės valdymo sistemos tikslai. KVS tikslai:

- audito įmonė ir jos darbuotojai vykdo savo pareigas laikydamiesi profesinių standartų, taikomų teisinių ir priežiūros reikalavimų, ir atlieka užduotis laikydamiesi šių standartų bei reikalavimų; ir
- audito įmonės ar užduočių partnerių išleistos užduočių ataskaitos yra tinkamos pagal aplinkybes.

Remdamasi 1-ojo tarptautinio kokybės valdymo standarto reikalavimais ir atsižvelgdama į „Deloitte CE“ lygmeniu

atlikto įvertinimo rezultatus⁷, 2023 m. gegužės pabaigoje „Deloitte Lietuva“ atliko savo kokybės valdymo sistemos vertinimą ir padarė išvadą, kad kokybės valdymo sistema suteikia audito įmonei pakankamą užtikrinimą⁸, jog buvo pasiekti kokybės valdymo sistemos tikslai.

Nepriklausomumas, objektyvumas ir profesinis skepticizmas

Aukštos kokybės auditui atlikti būtina laikytis nepriklausomumo, objektyvumo ir profesinio skepticizmo principų. Tai reiškia, kad „Deloitte“ turi nuolat skirti didelį ir apčiuopiamą dėmesį veikiant viešojo intereso labui ir kurti tokią kokybės kultūrą, kurioje būtina elgtis teisingai. „Deloitte“ nuolat stiprina svarbų vaidmenį, kurį atlieka auditoriai ir nepriklausomi vertintojai, turintys laikytis profesinio skepticizmo principo viso darbo metu. Tokia audito strategija atspindėta „Deloitte“ politikose, metoduose, tvarkose ir mokymo programose ir ji yra įtvirtinama kokybės valdymo ir atskaitingumo priemonėmis.

Audito strategija

„Deloitte“ strategija atliekant aukštos kokybės auditus apima audito metodologiją, vienodai taikomą visame „Deloitte“ tinkle, ir audito priemonės, kurias specialistai naudoja auditui planuoti, atlikti, jį prižiūrėti, peržiūrėti atliktą darbą, dokumentuoti, rengti išvadą ir informuoti apie kiekvieno audito rezultatus. „Deloitte“ audito strategija pagrįsta profesiniais standartais, taikomų įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimais.

„Deloitte“ audito metodologija pagrįsta rizikos analize, daug dėmesio skiriama finansinių ataskaitų sąskaitose rodomiems likučiams, atskleidžiamajai informacijai ir pagrindinėms prielaidoms, kad finansinės ataskaitos gali būti pagrįstai laikomos kaip reikšmingai iškraipytos. Mūsų audito metodologija yra dinamiška – ji nuolat keičiasi, taip siekiant patenkinti besikeičiančių investuotojų, įmonių ir kitų suinteresuotųjų šalių poreikius. Joje atsižvelgiama į

didelių duomenų prieinamumo ir valdymo bei statistikos mokslo pažangos svarbą nuolat gerinant „Deloitte“ atliekamų auditų kokybę.

Ištekliai, skirti padėti „Deloitte“ specialistams atlikti aukštos kokybės auditus

„Deloitte“ specialistų audito metu naudojami ištekliai apima patentuotas priemones, rekomendacijas, medžiagą ir praktines audito atlikimo priemones, kurias visi mūsų specialistai gali rasti didžiulėje internetinėje bibliotekoje „Deloitte Global Technical Library“ bei auditui atlikti skirtose mūsų platformose (EMS, „Deloitte Omnia“ ir „Deloitte Levvia“). „Deloitte“ reguliariai skelbia specialistams skirtas apskaitos ir audito gaires ir komunikuoja apie pakeitimus, kuriuos būtina integruoti į audito rizikos vertinimą ir atsakus, taip siekiant užtikrinti ir didinti audito atlikimo kokybę.

Konsultavimas

Kokybės ir rizikos valdymo aspektai yra neatsiejama „Deloitte“ audito paslaugų ir audito užduočių dalis. Todėl „Deloitte“ laikosi nuomonės, kad konsultavimasis yra labai svarbus bendradarbiavimu pagrįstas procesas, kurio metu nuodugnai kvestionuojant ir surandami tinkamiausi atsakymai į sudėtingus klausimus. „Deloitte“ nustatė, kokiomis aplinkybėmis būtina konsultuotis su ne užduoties grupės nariais, siekiant pademonstruoti gebėjimą priimti tinkamo lygmens profesinį sprendimą ir laikytis profesinio skepticizmo principo. Remiantis „Deloitte“ konsultavimosi politika, išvados turi būti dokumentuojamos, išaiškinamos ir įgyvendinamos. Konsultavimo proceso efektyvumą lemia „Deloitte“ investicijos į konsultavimo specialistus, turinčius reikiamų įgūdžių ir patirties. Kartu su oficialiomis konsultacijomis, užduočių partneriai ir komandų nariai gali kreiptis papildomos informacijos ar įžvalgų į „Deloitte“ kokybės ir rizikos valdymo komandas arba kitus organizacijos darbuotojus, turinčius specialių žinių.

⁷ Norėdama įgyvendinti 1-ojo TKVS kokybės tikslus ir atsižvelgdama į atliktą rizikos vertinimą, audito įmonė parengė ir įgyvendino kelis su KVS susijusius atsakus, apimančius „Deloitte“ pasaulinių (Deloitte“ CE) ir vietos (tam tikrų geografinių teritorijų) politikas, gaires ir procedūras, skirtus vienodai ir struktūriškai reaguoti į nustatytą kokybės riziką ir pareiškimus ir, prireikus, kitus standarto reikalavimus (toliau – KVS atsakai). Audito įmonė taip pat įgyvendino visus atitinkamus tinklo reikalavimus ir priskyrė atsakomybę už KVS skirtingo lygmens vadovams,

įskaitant regiono („Deloitte“ CE) ir vietos (tam tikrų geografinių teritorijų) vadovus atsižvelgdama į audito įmonės organizacinę struktūrą ir pasinaudodama tinklo siūlomomis paslaugomis.

⁸ Pakankamas užtikrinimas suteikiamas, kai kokybės valdymo sistema sumažina riziką, kad nebus pasiekti KVS tikslai, iki priimtino lygio. Pakankamas užtikrinimas nėra absoliutus užtikrinimas, nes kokybės valdymo sistemai būdingi apribojimai.

Išorės ir vidaus audito kokybės stebėseną

Audito kokybės stebėseną

„Deloitte“ prekės ženklas nuolat ir labai daug dėmesio skiria audito kokybei. Itin svarbu tai, kad „Deloitte“ audito paslaugos, nepriklausomai nuo to, kurioje pasaulio šalyje, būtų teikiamos nuosekliai ir kokybiškai.

Stebėsenos ir taisymo procesų tikslas yra teikti vadovybei svarbią, patikimą ir laiku parengtą informaciją apie kokybės valdymo sistemos sukūrimą, įdiegimą ir naudojimą, kad ji galėtų laiku imtis tinkamų veiksmų kaip atsako į nustatytus trūkumus. Tokiu būdu galima būtų nustatyti kokybės valdymo sistemos trūkumus ir gerosios praktikos pavyzdžius bei įvertinti, kiek efektyvūs yra taisomieji veiksmai, kuriais siekiama gerinti audito kokybę.

Kokybės valdymo sistemos (KVS) stebėseną

KVS stebėseną yra neatskiriama „Deloitte Lietuva“ vykdomos stebėsenos dalis atsižvelgiant į atitinkamus 1-ojo TKVS reikalavimus. Taip pat vykdamas stebėseną vertinamas atsakų į kokybės riziką, kuri buvo nustatyta audito įmonėje, parengimas, įgyvendinimas ir veikimo efektyvumas.

Remdamasi audito kokybės rodikliais (AKR), kurie naudojami kartu su kitomis metrikomis, „Deloitte Lietuva“ rengia audito kokybės veiksmų planus ir vykdo jų stebėseną bei teikia ataskaitas apie audito metu padarytą pažangą.

Atliekamų užduočių stebėseną

„Deloitte Lietuva“ įgyvendinantis nuolatinę audito kokybės stebėseną, audito problemos aktyviai identifikuojamos audito užduočių atlikimo metu, kad galima būtų laiku priimti sprendimus ir imtis taisomųjų veiksmų. Visa tai įgyvendinama šiais veiksmais:

- pagrindinių diagnostikos programų diegimas ir stebėseną, suteikiantys galimybę partneriams ir komandoms bei „Deloitte Lietuva“ audito kokybės vadovui (-ams) nuolat vykdyti audito kokybės stebėseną ir nedelsiant imtis atitinkamų veiksmų;

- specialioji patikrinimo programa, skirta padėti „Deloitte Lietuva“ audito kokybės vadovui (-ams) įvertinti pažangą ir nustatyti galimas problemas, susijusias su atliekamomis audito užduotimis.
- Atliekamų užduočių stebėsenos rezultatai vertinami bendrai, siekiant nustatyti, ar audito užduoties komandoms reikia papildomos informacijos ir pagalbos, susijusios su audito metodikos laikymusi ar jos atnaujintų nuostatų taikymu.

Užbaigtų užduočių patikros

Pagrindiniai užbaigtų užduočių patikrų komponentai:

- audito užduočių parinkimas, įvertinant rizikos laipsnį ir atsižvelgiant į visas pagrindines „Deloitte Lietuva“ aptarnaujamas pramonės šakas;
- privaloma patyrusių specialistų grupė, siekianti nuoseklumo išvadose ir audito užduoties vertinime;
- tinklo stebėseną kartu su išorės partneriais ir atstovais, kurie yra nepriklausomi nuo „Deloitte Lietuva“ ir kurie, pateikdami įžvalgą ir dalydamiesi gerąja stebėsenos programų patirtimi, didina nuoseklumą;
- tinkamų specialistų (iš „Deloitte Lietuva“ bei kitose šalyse esančių „Deloitte“ tinkle bendrovių), turinčių reikiamų kompetencijų ir išmanančių konkrečius sektorius, identifikavimas, įskaitant centrinių peržiūros grupių steigimą.

Išoriniai patikrinimai

Be pačios „Deloitte Lietuva“ atliekamos audito kokybės stebėsenos, mūsų išorės stebėseną taip pat vykdo Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

Vidaus stebėseną

2022 m. rugpjūčio 1 d., apėmė 2021 m. birželio 1 d.–2022 m. gegužės 31 d. laikotarpį

Išorės stebėseną

2024 m. balandžio 23 d., apėmė 2021–2023 m. laikotarpį

Pagrindinių priežasčių analizė ir taisomieji veiksmai

Nuolatinį tobulėjimą „Deloitte“ laiko įmonėje formuojamos kokybės ir kompetencijos kultūros esminiu veiksmu. Norint parengti efektyvius taisomuosius veiksmus, labai svarbu suprasti, kodėl atsiranda užduoties lygmens pastebėjimų ir KVS trūkumų. Nustačius užduoties lygmens pastebėjimus ir KVS trūkumus tiek vidaus, tiek išorės stebėsenos metu, imamasi veiksmų nustatyti spragas ir parengti tinkamus taisomuosius veiksmus. Taisomosios priemonės yra būtinos, siekiant nuolat gerinti audito kokybę ir išvengti panašių pasekmių ateityje. „Deloitte Lietuva“ parengtas audito kokybės planas numato efektyvų pagrindinių audito kokybės prioritetų įgyvendinimą ir stebėseną.

Nepriklausomumas, etika ir papildomi atskleidimai

„Deloitte Lietuva“ nepriklausomumas

Nustatoma **nepriklausomumo politika ir pageidautina tvarka** remiantis Tarptautinių apskaitos specialistų etikos standartų valdybos (angl. *International Ethics Standards Board for Accountants*) išleistu Apskaitos profesionalų etikos kodeksu ir, jei taikoma, JAV vertybinių popierių ir biržos komisijos (angl. *US Securities and Exchange Commission*) ir Akcinių bendrovių apskaitos priežiūros valdybos (angl. *Public Company Accounting Oversight Board*) nepriklausomumo standartais.

Vykdoma nuolatinė KVS stebėseną ir suteikiamos įžvalgos apie prioritetines sritis. Kas trejus metus vykdoma **tinklo stebėseną** pagal stebėsenos programą, teikiamos rekomendacijos ir pastabos, į kurias atsižvelgiama vykdant audito įmonių stebėseną ir imantis taisomųjų veiksmų. Prireikus, atliekama nuodugni tolesnė peržiūra.

Prireikus audito įmonėms teikiama **ekspertinė patirtis nepriklausomumo klausimais**, kuri taip pat suteikia informacijos apie tobulintinas politikas, reikiamas tvarkas, priemones ir pagalbines audito veiklos funkcijas.

Kuriama **systema**, kurioje darbuotojai gali rasti informacijos apie subjektus, kad būtų užtikrintas asmeninio ir profesinio nepriklausomumo reikalavimų laikymasis, įskaitant finansinių interesų, paslaugų apimtį ir verslo ryšių patvirtinimus.

Skatinamas **nepriklausomumo suvokimas** visame „Deloitte“ tinkle aktyviai bendradarbiaujant su nepriklausomumo ir verslo lyderių grupėmis, skelbiant periodinę informaciją ir įspėjimus bei rengiant gaires, mokymus ir instrukcijas.

„Deloitte Lietuva“ nepriklausomumas

„Deloitte Lietuva“ yra parengusi atsaką į kokybės tikslus ir kokybės riziką, susijusių su atitinkamais etikos reikalavimais nepriklausomumui. Šie atsakai apima politikas ir procedūras, pagrįstas „Deloitte“ nepriklausomumo politikose nurodytais lūkesčiais ir, prireikus, papildomais nacionaliniais arba regioniniais reikalavimais, kurie gali būti griežtesni nei „Deloitte“ politika. „Deloitte Lietuva“ vadovybė sustiprina nepriklausomumo ir susijusių kokybės valdymo standartų laikymosi svarbą, tokiu būdu nustatydamą tinkamą pavyzdį ir pabrėždamą atitikties svarbą „Deloitte Lietuva“ profesinėms vertybėms ir kultūrai. Be to, buvo priimtos strategijos ir procedūros, skirtos informuoti apie nepriklausomumo svarbą partnerius, kitus specialistus ir pagalbinių personalą, pabrėžiant kiekvieno asmens atsakomybę suprasti ir atitikti nepriklausomumo

reikalavimus. Nepriklausomumo užtikrinimo direktorius yra atsakingas už nepriklausomumo dalykų „Deloitte Lietuva“ priežiūrą, įskaitant su nepriklausomumu susijusios kokybės valdymo sistemos kūrimą, įgyvendinimą, veikimą, stebėseną ir priežiūrą.

Igyvendindama audito įmonės kokybės valdymo sistemą „Deloitte Lietuva“:

- įgyvendino atsakus į kokybės tikslus ir kokybės riziką, kurią ji nustatė pagrindinėse nepriklausomumo srityse;
- įvykdė tinkamą savo pagrindinių nepriklausomumo sričių stebėseną; ir
- įdiegė tinkamą nepriklausomumo valdymo sistemą.

Pagrindinės audito įmonės nepriklausomumo sritys:

- klientai, užduotys ir verslo santykiai, įskaitant nepriklausomumo sistemos priemonių – „Deloitte“ subjektų paieškos ir atitikties sistemos (DESC) ir Paslaugos užsakymo stebėsenos (SRM) programos – naudojimą;
- audito įmonės ir asmeniniai finansiniai santykiai, įskaitant Pasaulinės nepriklausomumo stebėsenos sistemos (GIMS) naudojimą;
- įdarbinimo ir kiti santykiai;
- nepriklausomumo patvirtinimai;
- konsultacijos nepriklausomumo klausimais;
- su nepriklausomumu susijusios politikos, komunikacijos ir mokymo programos;
- nepriklausomumo reikalavimų pažeidimai;
- drausminės priemonės dėl taikomų nepriklausomumo reikalavimų nesilaikymo.

Per metus buvo atlikta vidaus peržiūra dėl atitikties nepriklausomumo reikalavimams nurodytose pagrindinėse nepriklausomumo srityse. Peržiūros ataskaita buvo paskelbta 2023 m. gruodžio 18 d.

DESC

„Deloitte“ subjektų paieškos ir atitikties sistema

Pasaulinė duomenų bazė, kurioje galima rasti konkrečią subjekto informaciją, būtiną nustatant taikomus asmeninio ir profesinio nepriklausomumo apribojimus.

SRM

Paslaugos užsakymo stebėseną (angl. *Service Request Monitoring*)

Su DESC integruota standartinio verslo proceso darbo srauto programa, skirta pateikti ir peržiūrėti užklausas dėl paslaugų klientui teikimo ir santykių prisiėmimo prieš jas patvirtinant.

GIMS

Pasaulinė nepriklausomumo stebėsenos sistema

Programa, kurioje pateikiami duomenys apie finansinius ryšius kartu su atitinkamais atitikties nepriklausomumo reikalavimams rodikliais.

Reikalavimas dėl ilgalaikių audito partnerių ir specialistų santykių

„Deloitte Lietuva“ vadovaujasi politikomis ir tvarkomis, apibrėžiančiomis pagrindinių audito partnerių ir darbuotojų rotaciją. Tai gali skirtis priklausomai nuo to, ar įmonė yra viešojo intereso (toliau – VIĮ), remiantis Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo 2 straipsnio 32 dalimi, ar pati „Deloitte Lietuva“ ją apibrėžia kaip viešojo intereso įmonę (toliau – kitos VIĮ).

Asmenys, atsakingi už teisės aktų nustatyto audito atlikimą, negali eiti VIĮ pagrindinio audito partnerio pareigų ilgiau kaip penkerius metus iš eilės. Pasibaigus šiam laikotarpiui, kitus trejus metus asmenys negali dalyvauti audituotos VIĮ teisės aktų nustatyto audite. Kitų VIĮ atveju, asmenys, atsakingi už teisės aktų nustatyto audito atlikimą, negali eiti pagrindinio audito partnerio pareigų ilgiau nei septynerius metus iš eilės. Pasibaigus šiam laikotarpiui, kitus du metus asmenys negali dalyvauti kitos VIĮ teisės aktų nustatyto audite. Per minėtą trejų ar ne mažiau kaip dviejų metų laikotarpį (angl. *cooling-off*), pagrindinis audito partneris negali dalyvauti atliekant įmonės auditą, negali vykdyti audito užduoties kokybės kontrolės, konsultuotis su audito užduoties komanda ar klientu dėl techninių ir su veiklos sektoriumi susijusių klausimų, sandorių ar įvykių arba daryti kitokią tiesioginę įtaką teisės aktų nustatyto audito rezultatams.

Nors viena svarbiausių pagrindinių audito partnerių atsakomybių yra užtikrinti, jog jie laikosi rotacijos reikalavimų, „Deloitte Lietuva“ įdiegė stebėsenos procesą, kuris apima, be kita ko, klientų portfelio ir asmenų, priskirtų atlikti įvairius įstatymų numatytus auditus, analizę, atsižvelgiant į atitinkamas teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių kompetencijas, gebėjimus, darbo krūvį ir užimtumą, kad šie asmenys galėtų tinkamai vykdyti savo, kaip pagrindinių audito partnerių, pareigas.

Etika

Tikimasi, kad visi „Deloitte“ darbuotojai veiks sąžiningai laikydamiesi etikos standartų, kaip nurodyta [Deloitte Central Europe Code of Conduct](#) (Elgesio kodeksas (anglų k.)). Elgesio kodekse apibūdinti visų „Deloitte“ darbuotojų prisiimti įsipareigojimai dėl etikos standartų laikymosi, taip pat paaiškinta kiekvieno asmens atsakomybė klientų, kolegų ir visuomenės atžvilgiu.

Be Elgesio kodekso, kiti esminiai „Deloitte“ etikos politikos elementai apima politikas, mokymo ir komunikavimo programą bei nustatytus informavimo kanalus, paremtus nustatytais incidentų valdymo protokolais. Siekiant nuolat tobulėti, atliekami reguliarūs programų vertinimai ir

peržiūros, o „Deloitte“ darbuotojų atsiliepimai surenkami atliekant metinį etikos reikalavimų laikymosi tyrimą.

„Deloitte Lietuva“ Etikos skyriui vadovauja Etikos pareigūnas, kuris turi patirties ir tiesioginę prieigą prie audito įmonės narės generalinio direktoriaus ir valdymo organo, vykdančio rizikos stebėseną ir užtikrinančio atitiktį Elgesio kodeksui.

„Deloitte Lietuva“ laikosi politikų ir tvarkų, skirtų suteikti pakankamą užtikrinimą, jog jos darbuotojai laikosi atitinkamų etikos reikalavimų.

Etikos reikalavimai, taikomi „Deloitte Lietuva“ teikiamoms audito ir susijusioms užtikrinimo paslaugoms, apibrėžti Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme. „Deloitte Lietuva“ taip pat laikosi „Deloitte“ politikų ir tvarkų, kurios suderintos su Tarptautinių buhalterių profesionalų etikos kodekso reikalavimais ir gairėmis. Šį kodeksą išleido Tarptautinių buhalterių etikos standartų valdyba, Tarptautinės buhalterių federacijos (angl. *International Federation of Accountants, IFAC*) standartus leidžianti institucija. Jeigu nacionaliniai profesiniai reikalavimai yra griežtesni nei „Deloitte“ politikose ir tvarkose nustatyti reikalavimai, „Deloitte Lietuva“ vadovaujasi taikomais nacionaliniais reikalavimais.

„Deloitte Lietuva“ įtvirtina įsipareigojimą laikytis etikos ir sąžiningumo principų naudodamasi visiems darbuotojams skirtomis komunikacijos priemonėmis, mokymo programomis, atitikties procesu ir vertinimo sistema. Mokymo programa apima tikslinį turinį apie naujo darbuotojo įvedimą, skyrimą į vadovo ir vyresniojo vadovo pareigas, partnerio ir nepriklausomo rangovo skyrimą. Mokymo programos atnaujinamos kas antrus metus. Naujausiose mokymo programose daugiausia dėmesio buvo skiriama tam, kaip svarbu pripažinti savo klaidas, valdyti asmeninius santykius darbo vietoje ir demonstruoti pagarbą, sąžiningumą ir profesionalumą socialiniuose tinkluose. Per mokymus specialistams akcentuota, jog atsakymais neturėtų būti dalijamasi su kitais, nes tai laikoma Elgesio kodekso pažeidimu. „Deloitte Lietuva“ tikrina, kaip aukštesnio lygmens vadovai laikosi etikos principų, reikalauja, kad visi partneriai, specialistai ir pagalbinis personalas kasmet pateiktų patvirtinimą, jog perskaitė ir supranta Elgesio kodeksą bei suvokia savo atsakomybę taikyti jo principus veikloje.

„Deloitte“ etika

„Deloitte“ yra įsipareigojusi veikti sąžiningai, užtikrinti išskirtinę kokybę ir laikytis griežtų profesinio elgesio standartų.

Elgesio kodeksas nustato „Deloitte“, kaip tinklo, etiško elgesio įsipareigojimus ir lūkesčius bei formuoja tvirtą, principais pagrįstą pagrindą. Tinklo etikos politikos pagrindus sudaro šie elementai:

Priedai

A priedas | ES / EEE audito įmonės

Informacijos atskleidimas pagal ES audito reglamento 13 straipsnio 2 dalies b punkto ii–iv papunkčius

ES / EEE valstybė narė (ES audito reglamento 13.2 (b)(iii) straipsnis: šalys, kuriose kiekviena audito įmonė, kuri yra tinklo narė, turi teisę atlikti teisės aktų nustatytą auditą arba kuriose yra jų registruotoji būstinė, centrinė administracija arba pagrindinė verslo vieta)

Audito įmonių, atliekančių įstatymų numatytą auditą kiekvienoje valstybėje narėje, pavadinimas (ES audito reglamento 13.2 (b)(ii) straipsnis: kiekvienos tinklo narės audito įmonės pavadinimas)

ES / EEE valstybė narė	Teisės aktų nustatytą auditą kiekvienoje valstybėje narėje atliekantis auditorius arba audito įmonė
Austrija	„Deloitte Audit Wirtschaftsprüfungs“ GmbH
	„Deloitte Niederösterreich Wirtschaftsprüfungs“ GmbH
	„Deloitte Oberösterreich Wirtschaftsprüfungs“ GmbH
	„Deloitte Salzburg Wirtschaftsprüfungs“ GmbH
	„Deloitte Tirol Wirtschaftsprüfungs“ GmbH
	„Deloitte Wirtschaftsprüfung Styria“ GmbH
Belgija	„Deloitte Bedrijfsrevisoren“ / „Réviseurs d’Entreprises“ BV / SRL
Bulgarija	„Deloitte Audit“ OOD
Kroatija	„Deloitte d.o.o. za usluge revizije“
Kipras	„Deloitte Limited“
Čekijos Respublika	„Deloitte Audit“ s.r.o.
	„Deloitte Assurance“ s.r.o.
Danija	„Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab“
Estija	AS „Deloitte Audit Eesti“
Suomija	„Deloitte“ Oy
Prancūzija	„Deloitte & Associés“
	„Deloitte Marque & Gendrot“
	„Deloitte Audit“ Holding
	„BEAS“
	„Cisane“
	„Constantin Associés“
	DB Consultants
	„ECA Audit“
	„Opus 3.14 Audit Et Conseil“
	„Pierre-Henri Scacchi et Associés“
„Revi Conseil“	
Vokietija	„Deloitte GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft“

ES / EEE valstybė narė	Teisės aktų nustatytą auditą kiekvienoje valstybėje narėje atliekantis auditorius arba audito įmonė
	„Deutsche Baurevision GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft“
	„SüdTreu Süddeutsche Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft“
Graikija	„Deloitte Certified Public Accountants“ SA
Vengrija	„Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó“ Kft.
Islandija	„Deloitte“ ehf.
Airija	„Deloitte Ireland“ LLP
Italija	„Deloitte & Touche“ S.p.A.
Latvija	„Deloitte Audits Latvia“ SIA
Lichtenšteinas	„Deloitte (Liechtenstein)“ AG
Lietuva	UAB „Deloitte Lietuva“
Liuksemburgas	„Deloitte Audit“
Malta	„Deloitte Audit Limited“
Nyderlandai	„Deloitte Accountants“ B.V.
Norvegija	„Deloitte“ AS
Lenkija	„Deloitte Audyt“ spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa
	„Deloitte Audyt“ spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
	„Deloitte Assurance“ spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ⁹
	„Deloitte Assurance Polska“ spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Portugalija	„Deloitte & Associados, SROC“ S.A.
Rumunija	„Deloitte Audit“ SRL
Slovakija	„Deloitte Audit“ s.r.o.
Slovėnija	„Deloitte Revizija“ d.o.o.
Ispanija	„Deloitte“ S.L.
Švedija	„Deloitte“ AB

Informacijos atskleidimas pagal ES audito reglamento 13 straipsnio 2 dalies b punkto iv papunktį

Audito įmonių, kurios yra tinklo narės, bendra apyvarta iš teisės aktų nustatyto metinių ir konsoliduotų finansinių ataskaitų audito paslaugų sudaro: 2,3 mlrd. Eur¹⁰

⁹ Nuo 2024 m. kovo 1 d. pavadinimas yra „Deloitte Assurance Polska“ spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.

¹⁰ Bendra suma nustatyta remiantis kaip įmanoma tiksliau surinktais duomenimis. Tam tikros „Deloitte“ audito įmonės, įregistruotos atlikti teisės aktų nustatytą auditą atitinkamose valstybėse narėse, teikia įstatymų numatytas audito paslaugas, taip pat kitas audito, užtikrinimo ir ne audito paslaugas. Nors stengiamės surinkti konkrečią informaciją apie kiekvienos ES / EEE veikiančios „Deloitte“ audito įmonės apyvartą, tam tikrais atvejais kitų paslaugų apyvarta taip pat buvo įtraukta. Nurodyta apyvartos suma yra už metus, pasibaigusius 2023 m. gegužės 31 d., išskyrus ribotą skaičių atvejų, kai „Deloitte“ audito įmonės finansinių metų pabaigos data skiriasi arba įmonė nėra galutinai parengusi ataskaitų apie šį laikotarpį. Tokiais atvejais apyvartos suma nurodoma už atitinkamus ar ankstesnius finansinius metus. Atvejais, kai valstybėje narėje vietinė valiuta yra ne euras, suma eurais buvo perskaičiuojama taikant vidutinį valiutų keitimo kursą, galiojantį nuo 2022 m. birželio 1 d. iki 2023 m. gegužės 31 d.

B priedas | Finansinė informacija

Informacijos atskleidimas pagal ES audito reglamento 13 straipsnio 2 dalies k punkto i–iv papunkčius

2023 m. „Deloitte Lietuva“ pajamų pasiskirstymas:

Pajamos	Eurai
Teisės aktų nustatytas auditas (VIĮ ir VIĮ patrunuojamųjų įmonių)	1 001 179
Teisės aktų nustatytas auditas (ne VIĮ ir ne VIĮ patrunuojamųjų įmonių)	1 714 271
Ne audito paslaugos (audituojamoms VIĮ ir VIĮ patrunuojamosioms įmonėms)	25 424
Ne audito paslaugos (audituojamoms ne VIĮ ir ne VIĮ patrunuojamosioms įmonėms)	141 586
Ne audito paslaugos(kitoms įmonėms)	4 092 743
Iš viso	6 975 203

C priedas | Viešojo intereso įmonės

Informacijos atskleidimas pagal ES audito reglamento 13 straipsnio 2 dalies f punktą

2023 finansiniais metais įstatymų nustatytais tikslais „Deloitte Lietuva“ audituotos viešojo intereso įmonės (VIĮ):

Pavadinimas	Finansiniai metai
„Gjensidige“ ADB	2022 m. gruodžio 31 d.
AB „Telia Lietuva“	2022 m. gruodžio 31 d.
AB „Novaturas“	2022 m. gruodžio 31 d.
VĮ „Registru centras“	2022 m. gruodžio 31 d.
UAB „Valstybės investicinis kapitalas“	2022 m. gruodžio 31 d.

Deloitte.

Deloitte yra vadinamos „Deloitte Touche Tohmatsu Limited“ (DTTL) bendrovės ir grupei priklausančios bendrovės narės (kartu – „Deloitte organization“). Kiekviena DTTL (dar vadinama „Deloitte Global“) narė ir grupei priklausančios bendrovės narės yra atskiri ir nepriklausomi juridiniai asmenys, kurie negali nustatyti tarpusavio įsipareigojimų trečiųjų šalių atžvilgiu. DTTL ir kiekviena grupei priklausanti bendrovė narė yra atsakingos tik už savo, o ne viena kitos veiksmus ar neveikimą. DTTL pati savaime paslaugų klientams neteikia. Daugiau informacijos galite rasti adresu www.deloitte.com/about.

„Deloitte“ teikia sektoriuje geriausias audito ir užtikrinimo, mokesčių ir teisės, konsultavimo, patarimo finansų ir rizikos valdymo klausimais paslaugas beveik 90 proc. „Fortune Global 500®“ sąraše esančių ir tūkstančiams kitų privačių įmonių. Mūsų specialistai garantuoja apčiuopiamus ir ilgalaikius rezultatus, kurie didina visuomenės pasitikėjimą ir užtikrintumą kapitalo rinkomis, suteikia klientams galimybę pertvarkyti veiklą ir didinti jos pelningumą bei skatina judėti stipresnės ekonomikos, teisingesnės visuomenės ir tvaraus pasaulio link. Per daugiau nei 175 įmonės egzistavimo metus „Deloitte“ veiklą išplėtė daugiau nei 150 šalių visame pasaulyje. Sužinokite, kaip „Deloitte“ tinklas, kurį sudaro apie 457 000 profesionalų visame pasaulyje, kuria įtaką darančius pokyčius „Deloitte“ svetainėje www.deloitte.com.

Šiame pranešime yra tik bendro pobūdžio informacija, ir niekas iš Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) ir grupei priklausančių bendrovių narių (kartu – „Deloitte organization“) šiuo pranešimu neteikia profesionalių konsultacijų ar paslaugų. Prieš priimdami sprendimą ar imdamiesi veiksmų, kurie gali turėti įtakos jūsų finansinei būklei ar verslo veiklai, turėtumėte pasikonsultuoti su kvalifikuotu specialistu.

Šiame pranešime nėra jokių pareiškimų, garantijų ar įsipareigojimų (aiškių ar numanomų), susijusių su pranešime pateiktos informacijos tikslumu ar išsamumu, ir niekas iš DTTL, grupei priklausančių bendrovių narių, darbuotojų ar atstovų nėra atsakingi už bet kokius nuostolius ar žalą, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusius su bet kokiais asmenimis, kurie remiasi šiuo pranešimu. Kiekviena DTTL narė ir grupei priklausančios bendrovės narės yra atskiri ir nepriklausomi juridiniai asmenys.